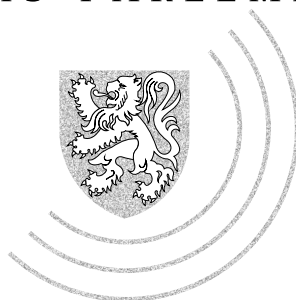

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

30 maart 2007

ONTWERP VAN DECREET

**houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995
houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid
en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997
betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heer Bart Martens**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch;

mevrouw Hilde Crevits, de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke Schauvliege;

de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke;

de heer Karlos Callens, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Patrick Lachaert.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Felix Strackx, Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goeij, de heren Frans Peeters, Jan Verfaillie;

de heren Jacky Maes, Ludo Sannen, Jo Vermeulen;

de dames Hilde Eeckhout, Dominique Guns, de heer Paul Wille.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Mark Demesmaeker.

Zie:

1081 (2006-2007)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 en 3: Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. TOELICHTING	4
I.1. Inleiding.....	4
I.2. Inhoud van het ontwerp van decreet	5
I.3. Conclusie	7
II. ALGEMENE BESPREKING	8
II.1. Algemene standpunten en opmerkingen	8
II.2. Toepassingsgebied.....	10
II.3. Timing	12
II.4. Integratiespoor	13
II.5. Positieve lijst	14
II.6. Vrijwillige MER.....	15
III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING	15
IV. EINDSTEMMING.....	17
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.....	18

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed besprak op 1, 8 en 15 maart 2007 het ontwerp van decreet houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

I. TOELICHTING

I.1. Inleiding

Europese context

De heer *Kris Peeters*, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, geeft een toelichting bij het ontwerp van decreet.

Het voorliggende ontwerp van decreet houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, hierna het ontwerp van plan-MER-decreet genoemd, vloeit voort uit de Europese verplichtingen aangaande milieueffectbeoordeling van plannen en programma's, zoals vervat in richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (hierna richtlijn 2001/42/EG genoemd). Krachtens deze richtlijn zijn overheden verplicht om een milieubeoordeling uit te voeren voor plannen en programma's die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben.

De richtlijn 2001/42/EG moest voor 21 juni 2004 worden omgezet in Vlaamse regelgeving. Deze omzetting geschiedde bij decreet van 18 december 2002 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, hierna DABM genoemd, met een titel IV betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage. Dit decreet werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 13 februari 2003. Daarbij werden diverse delegaties aan de Vlaamse Regering gedaan, onder meer om het

toepassingsgebied van de milieueffectrapportage over plannen en programma's te bepalen.

Op 13 december 2004 werd het Vlaamse Gewest echter formeel in gebreke gesteld door de Europese Commissie aangaande de omzetting van richtlijn 2001/42/EG. Het met redenen omklede advies van 5 juli 2005 stelt dat het Vlaamse Gewest nog steeds niet alle maatregelen heeft genomen met betrekking tot richtlijn 2001/42/EG die uiterlijk op 21 juli 2004 in werking hadden moeten treden. Op 7 december 2006 werd de lidstaat België door het Europees Hof van Justitie (zaak C-54/06, Europese Commissie t/ Koninkrijk België) veroordeeld wegens de niet-correcte omzetting van de richtlijn 2001/42/EG in het Vlaamse Gewest.

Ingevolge deze ingebrekestelling van de Europese Commissie en het arrest van het Hof van Justitie, wordt met het voorliggende ontwerp van decreet dan ook het nodige gedaan om richtlijn 2001/42/EG correct om te zetten.

Verschilpunten tussen richtlijn 2001/42/EG en het DABM

In het kader van de analyse voor de verdere tenuitvoerlegging van richtlijn 2001/42/EG is volgens de minister gebleken dat er verschilpunten zijn tussen richtlijn 2001/42/EG enerzijds en de huidige titel IV van het DABM anderzijds.

In de eerste plaats gaat de definitie van plan of programma, zoals voorzien in DABM, veel verder dan deze van richtlijn 2001/42/EG. In essentie stelt het DABM dat elk actiedocument dat aanzienlijke milieu- of veiligheidseffecten voor het grondgebied van het Vlaamse Gewest kan hebben als een plan of programma moet worden aangemerkt. Zowat alle mogelijke plannen kunnen dan ook onder deze definitie worden gebracht. Dit is nochtans niet het opzet van richtlijn 2001/42/EG.

Daarnaast verleent het DABM de mogelijkheid aan de Vlaamse Regering om, aan de hand van de criteria opgesomd in bijlage I, een lijst op te stellen van plannen en programma's die onder de plan-MER-plicht zouden vallen. Naast deze mogelijkheid beschikt de Vlaamse Regering ook nog eens over de mogelijkheid om geval per geval en aan de hand van de criteria opgesomd in bijlage I, de plannen en programma's te onderwerpen aan de plan-MER-plicht omdat deze

plannen of programma's aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben. Deze afbakening is echter ruimer dan het in de richtlijn 2001/42/EG voorziene toepassingsgebied, aangezien die enkel vereist dat plannen en programma's met aanzienlijke milieueffecten onderworpen zijn aan de plan-MER-plicht. Dit vereist een geval-per-gevalbenadering.

Op een ander punt schiet het DABM dan weer tekort ten aanzien van richtlijn 2001/42/EG. De richtlijn legt de verplichting op dat het ontwerp van plan of programma samen met het opgestelde plan-MER in openbaar onderzoek moet gaan. Deze verplichting is niet expliciet voorzien in het DABM. De bedoeling van de decreetgever was om de verplichting tot openbaar onderzoek, zoals opgelegd in richtlijn 2001/42/EG, te integreren in de bestaande regelgeving via het zogenaamde 'integratiespoor'. Behoudens een aantal regelgevingen, zoals het decreet van 4 april 2003 betreffende oppervlaktedelfstoffen en het decreet van 18 juli 2003 betreffende integraal waterbeleid, is dit volgens de minister tot op heden niet gebeurd.

Opzet van het ontwerp van decreet

De bedoeling van het plan-MER-decreet bestaat erin om de verschilpunten die thans bestaan tussen het DABM en richtlijn 2001/42/EG weg te werken, met een tekst die volledig aansluit bij de tekst van de richtlijn. Deze tekst moet er dan ook toe leiden dat aan de opmerkingen die de Europese Commissie heeft geformuleerd, wordt tegemoet gekomen.

Deze manier van werken strookt met de doelstellingen die zijn vooropgesteld in het Vlaamse regeerakkoord van 2004, de beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009 en de recente beleidsbrieven Leefmilieu van minister Peeters. De doelstellingen betreffen onder meer wetsmatiging, betere regulering en het vermijden van 'goldplating' (wat betekent niet strenger zijn dan Europa oplegt, tenzij er heel goede redenen voor bestaan). Er moet aldus een effectieve regelgeving inzake MER-VR (milieueffect- en veiligheidsrapporten) tot stand worden gebracht, conform de Europese richtlijnen ter zake, die de milieu- en veiligheidsproblemen correct in beeld brengen.

Daarnaast wordt in het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2004-2009 'Vertrouwen geven en verantwoordelijkheid nemen' de nadruk gelegd op administratieve vereenvoudiging. Bij de nu voorlig-

gende omzetting van richtlijn 2001/42/EG werd het DABM ook onder de loep genomen vanuit dit perspectief en werd nagegaan waar vereenvoudiging mogelijk is. Administratieve vereenvoudiging blijft immers een absolute noodzaak. Eenvoudige procedures binnen de overheid en tussen de overheid enerzijds en de burgers en ondernemingen anderzijds zorgen voor een effectiever en efficiënter bestuur.

Samengevat is de bedoeling van het ontwerp van plan-MER-decreet om een decretale regeling tot stand te brengen die een verdere omzetting inhoudt van richtlijn 2001/42/EG en die volledig beantwoordt aan de vereisten van de richtlijn.

I.2. Inhoud van het ontwerp van decreet

Afbakening van het toepassingsgebied

Het ontwerp van plan-MER-decreet bakent het toepassingsgebied af in overeenstemming met richtlijn 2001/42/EG en stapt af van de mogelijkheid om een lijst van plannen en programma's op te stellen, zoals vandaag voorzien is in het DABM.

Het voordeel daarbij is volgens de minister dat men veel flexibeler tewerk kan gaan en enkel die plannen en programma's moet viseren die daadwerkelijk aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben.

Een ander voordeel betreft de veranderlijkheid. De wetgeving evolueert snel, zodat nieuwe plannen en programma's in de regelgeving opduiken. De opmaak van een lijst kan hiermee geen rekening houden, zodat een achterhaalde lijst aanleiding geeft tot rechtsonzekerheid. Het werken met een open systeem vangt deze veranderlijkheid en rechtsonzekerheid op.

Het ontwerp van plan-MER-decreet gaat op een deductieve wijze te werk. Zo wordt het toepassingsgebied in drie fasen afgebakend.

Fase 1: in de eerste plaats moet worden nagegaan of het voorgenomen plan of programma valt onder de definitie van plan of programma zoals geformuleerd door het ontwerp van decreet. Deze definitie is veel enger dan de definitie in het huidige DABM. Aanluitend bij richtlijn 2001/42/EG bevat de definitie

‘plan of programma’ in het ontwerp van decreet drie voorwaarden, die cumulatief moeten worden vervuld:

- het moet gaan om een plan of programma dat door een administratieve overheid op regionaal, provinciaal of lokaal niveau is opgesteld;
- het plan of programma moet via een wetgevings-procedure door het parlement of de regering worden vastgesteld of door een instantie worden opgesteld en/of vastgesteld;
- decretale of bestuursrechtelijke bepalingen moeten voorschrijven dat een plan of programma moet worden opgesteld en/of vastgesteld.

Dit betekent dat masterplannen, strategische plannen, maatregelenprogramma’s enzovoort in beginsel niet onderworpen zijn aan de plan-MER-plicht, omdat deze plannen of programma’s niet voldoen aan de cumulatieve voorwaarden van de definitie van plan of programma.

Fase 2: eens het voorgenomen plan of programma onder de definitie van plan of programma valt, moet worden nagegaan of het betrokken plan of programma onder het toepassingsgebied van het ontwerp van decreet valt. Het feit dat een bepaald plan of programma onder het toepassingsgebied van het plan-MER-decreet valt, betekent niet dat het automatisch plan-MER-plichtig is. Dit wordt in fase 3 nagegaan. Onder het toepassingsgebied vallen:

- de plannen en programma’s die een kader vormen voor de toekenning van een vergunning voor een project;
- de plannen en programma’s waarvoor, gelet op het mogelijke effect op gebieden gelegen in speciale beschermingszones, een passende beoordeling vereist is zoals bepaald in het decreet natuurbehoud.

Fase 3: in deze fase wordt bepaald welke plannen en programma’s, waarop het ontwerp van decreet van toepassing is, onder de plan-MER-plicht vallen. Enkel die plannen en programma’s die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben overeenkomstig richtlijn 2001/42/EG, worden aan de plan-MER-plicht onderworpen.

Binnen de eerste groep van plannen en programma’s, de plannen en programma’s die een kader vormen voor de toekenning van een vergunning van een project (zie fase 2), wordt een onderscheid gemaakt naar gelang een plan of programma, of de wijziging ervan,

al dan niet het gebruik regelt van een klein gebied op lokaal niveau of een kleine wijziging inhoudt.

Indien een plan of programma, of de wijziging ervan, het gebruik regelt van een klein gebied op lokaal niveau of een kleine wijziging moet geen plan-MER worden opgemaakt, voor zover de initiatiefnemer aan de hand van de criteria die worden opgesomd in bijlage I van het DABM aantoont dat het plan of programma, of de wijziging ervan, geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben.

In het geval van plannen of programma’s, of wijzigingen ervan, die niet beantwoorden aan het criterium van klein of lokaal gebied, zijn er:

- enerzijds, de plannen en programma’s die van rechtswege onderworpen zijn aan de plan-MER-plicht, namelijk de plannen of programma’s die betrekking hebben op landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme, ruimtelijke ordening of grondgebruik, en die een kader vormen voor de toekenning van een vergunning voor een project-MER-plichtig project;
- anderzijds, zijn er de plannen en programma’s die het kader vormen voor de toekenning van een toekomstige vergunning, maar die buiten de hoger-vermelde sectoren (landbouw, bosbouw, visserij enzovoort) vallen of die geen betrekking hebben op een project in de zin van de richtlijn 85/337/EEG van 27 juni 1985. Deze plannen en programma’s zijn niet van rechtswege onderworpen aan de plan-MER-plicht, maar worden onderworpen aan een screening aan de hand van de criteria van bijlage I. De screening heeft als doel na te gaan of het desbetreffende plan of programma aanzienlijke milieueffecten kan veroorzaken. Op die manier zijn deze plannen en programma’s pas onderworpen aan de plan-MER-plicht nadat uit de screening is gebleken dat er aanzienlijke milieueffecten kunnen optreden.

Bij de tweede groep van plannen en programma’s, die een betekenisvol effect kunnen hebben op speciale beschermingszones zoals bepaald in het natuurbehoudsdecreet, valt het toepassingsgebied samen met de plan-MER-plicht.

Procedure en verschilpunten

De minister gaat verder in op de procedure voor het opstellen van een plan-MER en de verschilpunten

met de procedure in het huidige DABM. Hij vermeldt het integratiespoor, het onderzoek tot milieueffect-rapportage, de kennisgeving en inhoudsafbakening van het plan-MER en het onderzoek en het gebruik van het plan-MER.

Het ontwerp van plan-MER-decreet voorziet naast een standaardprocedure voor het opstellen van een plan-MER, de mogelijkheid om bij decreet of besluit de plan-m.e.r.-procedure te integreren in opmaakprocedures van plannen of programma's in bestaande regelgeving, het zogenaamde integratiespoor, bijvoorbeeld in de opmaakprocedures van ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP). Belangrijk is dat bij het uitwerken van het integratiespoor de verplichtingen inzake de inhoudsafbakening en toepassingsgebied, het openbaar onderzoek, de grensoverschrijdende aanzienlijke milieueffecten en de bekendmaking van de inhoud van de MER aan het publiek, zoals opgelegd in richtlijn 2001/42/EG, moeten worden nageleefd. Indien er geen integratiespoor wordt uitgewerkt, gelden de bepaling van dit ontwerp van plan-MER-decreet.

De bepalingen over het onderzoek tot milieueffect-rapportage houden een afslanking van de ontheffingsprocedure in. Conform het huidige DABM zijn in beginsel bijna alle plannen of programma's plan-MER-plichtig. De initiatiefnemer kan echter de ontheffing van de MER-plicht aanvragen bij de dienst MER. Dit betekent dat voor vele plannen of programma's de procedure moet worden doorlopen, terwijl achteraf blijkt dat dit niet nodig is. In plaats van de nadruk te leggen op de (a posteriori) ontheffingsprocedure, zoals in het huidige DABM, legt het ontwerp van plan-MER-decreet de nadruk op de (a priori) afbakening van het toepassingsgebied. Dit maakt de procedure eenvoudiger en minder omslachtig. Het impliceert immers dat er niet eerst een onderzoek tot milieueffectrapportage moet worden uitgevoerd en vervolgens een ontheffing moet worden verleend.

Het verschil tussen het huidige DABM en het ontwerp van decreet op het niveau van de kennisgeving en de inhoudsafbakening ligt in het feit dat het ontwerp van decreet de inhoud van het plan-MER integreert in de kennisgeving. Door expliciet de inhoud van het plan-MER te integreren in de kennisgeving, krijgen de instanties en het publiek de mogelijkheid om zich uit te spreken over de concrete reikwijdte, het detailleringsniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER. Hiermee komt dit ontwerp van

decreet volledig tegemoet aan de openbaarheidsvereisten van de richtlijn 2001/42/EG en het Aarhus-verdrag, die de raadpleging van de instanties en het publiek opleggen aangaande de reikwijdte en het detailleringsniveau van het plan-MER.

Daarnaast voorziet het ontwerp van decreet in een flexibeler mechanisme van raadpleging. De raadpleging wordt anders georganiseerd. De administratie stelt de kennisgeving (met name het voorstel van reikwijdte, detailleringsniveau en aanpak van het plan-MER) ter beschikking van het publiek via drie kanalen: via het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur; bij de initiatiefnemer en via de internetsite van de administratie. Daarnaast worden bepaalde instanties, die door de Vlaamse Regering zullen worden aangeduid, geraadpleegd. Zowel het publiek als de voormelde geraadpleegde instanties kunnen aan de bevoegde administratie hun opmerkingen laten worden. Vervolgens neemt de administratie, zoals ook in het huidige DABM is voorzien, onder meer een beslissing over de reikwijdte, het detailleringsniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER.

Inzake het onderzoek en het gebruik van het plan-MER wordt voorzien in een actieve raadpleging van het publiek en de instanties overeenkomstig richtlijn 2001/42/EG. Het huidige DABM voorziet reeds in een regeling voor de actieve raadpleging van het publiek en de instanties op het niveau van het ontwerp van plan of programma via het integratiespoor. In de praktijk is daaraan nog geen verdere uitvoering gegeven. Om de initiatiefnemer te wijzen op deze Europese verplichting van actieve raadpleging, werd deze bepaling expliciet opgenomen in het ontwerp van decreet.

I.3. Conclusie

De minister is ervan overtuigd dat met dit ontwerp van decreet de richtlijn 2001/42/EG op correcte wijze wordt omgezet. Er werd voor geopteerd om zo dicht mogelijk bij de tekst van de richtlijn te blijven en goldplating te vermijden.

Het Europees opgelegde plan-MER is geen formaliteit maar een nuttig instrument voor de integratie van milieuoverwegingen in de voorbereiding en goedkeuring van bepaalde plannen die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben, omdat het garandeert dat reeds tijdens de voorbereiding en voor de

vaststelling van de plannen en programma's met de mogelijke effecten van de uitvoering ervan rekening wordt gehouden.

De voorgestelde plan-MER-procedure komt ook het bedrijfsleven ten goede, aangezien, met de verwerking van relevante milieu-informatie in de besluitvorming, een consistent kader wordt geboden waarin gehandeld kan worden. Het betrekken van meer factoren bij de besluitvorming zal volgens de minister bijdragen aan meer duurzame en doeltreffende oplossingen.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Algemene standpunten en opmerkingen

De heer *Karlos Callens* stelt dat zijn fractie het ontwerp van decreet alleen maar kan toejuichen. Het gaat om een materie die juridisch-technisch zeer complex is. Maar de minister heeft de noodzakelijke omzetting van de Europese richtlijn aangegrepen om diverse vereenvoudigingen in de procedure door te voeren, zonder daarbij verder te gaan dan wat Europa oplegt. Het oordeel over het ontwerp van decreet is om die reden positief.

De heer *Rudi Daems* verwijst naar de ingebrekestelling in 2004 en de veroordeling in 2006 inzake de omzetting van richtlijn 2001/42/EG, waarnaar de minister ook verwees in zijn inleiding. Het lid ziet twee mogelijke verklaringen voor de veroordeling. Een eerste is dat in de vorige legislatuur de ruimte werd gelaten om tegen de Europese deadline de verplichting tot openbaar onderzoek te integreren in de bestaande regelgeving via het zogenaamde 'integratiespoor'. Behoudens het decreet betreffende oppervlaktedelfstoffen en het decreet betreffende integraal waterbeleid is dit echter niet gebeurd. Bovendien was er op het einde van de vorige legislatuur een ontwerp van uitvoeringsbesluit, dat al principieel was goedgekeurd en de adviesprocedure had doorlopen. De beslissing werd uiteindelijk niet genomen, volgens het lid omdat sommigen toen meenden dat het uitvoeringsbesluit verder ging dan door de richtlijn werd opgelegd. Uit de toelichting van minister Peeters bij het voorliggende ontwerp blijkt dat de huidige Vlaamse Regering dit uitdrukkelijk wilde vermijden. De heer Daems meent daarentegen dat gelet op een aantal parameters in Vlaanderen, zoals de biodiversiteit en luchtkwaliteit, goldplating wel degelijk verantwoord kan zijn.

De heer Daems stelt dat het ontwerp een complexe materie behandelt en dat het niet altijd eenvoudig is om de richtlijn en de voorgestelde wijzigingen helemaal te doorgronden. Niettemin heeft het lid zijn twijfels bij de bewering van de minister dat dit ontwerp van decreet de toets van de Europese regelgeving volledig zal doorstaan. Uit het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad (Minaraad) blijkt toch ook enig scepticisme. De adviesraden betreuren dat enkel de geval-per-gevalbenadering wordt uitgewerkt en bevelen aan om minstens een groeipad op te nemen in het decreet. Op basis van de ervaringen met de geval-per-gevalbenadering zouden criteria kunnen worden ontwikkeld aan de hand waarvan een positieve lijst kan worden gemaakt.

Het lid vraagt in dit verband of het mogelijk is een overzicht te bezorgen van de aanbevelingen van de SERV en Minaraad bij het voorontwerp en de mate waarin de Vlaamse Regering met die opmerkingen rekening heeft gehouden in de definitieve versie van het ontwerp van decreet.

Er zijn in het voorliggende ontwerp van decreet geen criteria opgenomen om te beslissen of een plan-MER al dan niet nodig is. De heer Daems vindt ook geen duidelijke timing terug van wanneer welke stap moet worden gezet in de procedure. Het ontwerp van decreet betekent ook een achteruitgang wat betreft enerzijds het formuleren van de doelstellingen en anderzijds het aanbieden en onderzoeken van de alternatieven. Dit strookt niet met het beginsel van goed bestuur dat de Vlaamse Regering hoog in het vaandel voert en gaat in tegen de trend om veel aandacht te besteden aan een goed onderbouwd alternatievenonderzoek, een trend die bijvoorbeeld blijkt uit de opmaak van reguleringsimpactanalyses (RIA).

Verder worden de definitie en het toepassingsgebied van een plan-MER beperkt door het ontwerp van decreet. Groen! kan het ontwerp dan ook niet steunen.

Tot slot stelt de heer Daems dat iedereen wellicht voorstander is van het integratiespoor met het oog op de vereenvoudiging van de regelgeving. Het lid heeft echter al een aantal milieueffectrapporten gelezen waarin het integratiespoor werd gevolgd en die toch vragen doen rijzen over de kwaliteit van de integratie. Welke inspanningen zal de minister doen, al dan niet in het kader van dit decreet, om de kwaliteit van de integratie met andere beleidsdomeinen te verhogen?

De heer *Bart Martens* sluit zich aan bij de opmerkingen van de vorige sprekers wat de complexiteit van de MER-regelgeving en de te volgen procedures betreft. Bij het lezen van de memorie van toelichting heeft het lid echter de indruk dat vooral een defensieve houding wordt aangenomen ten aanzien van het instrument milieueffectrapportage. Dit instrument lijkt te worden beschouwd als een bijkomende last die vooral vertraging meebrengt voor concrete plannen en programma's. Het lid vraagt om ook de mogelijkheden en de opportuniteit van het instrument te erkennen. In vele gevallen leidt een plan-MER tot een bijsturing en tot een meer doordacht plan of programma. Het is volgens het lid ook verkeerd te laten uitschijnen dat er geen rapportage moet gebeuren voor strategische plannen, mobiliteitsplannen en structuurplannen. In de praktijk werd wel een plan-MER opgesteld voor bijvoorbeeld het Sigma-plan, de ontwikkelingschets van het Schelde-estuarium en het Masterplan Antwerpen. Dat is een goede zaak gebleken want in de definitief goedgekeurde plannen werd telkens rekening gehouden met elementen die in de milieueffectrapportage naar boven zijn gekomen. De kennisgevingsprocedure voor de plan-MER is volgens de heer Martens ook essentieel om derden – het middenveld met onder meer de milieuorganisaties, bewonersgroepen en andere betrokkenen – in staat te stellen in een vroege fase van de besluitvorming een aantal alternatieven voor te stellen. Ze kunnen de overheid op die manier ook wijzen op bepaalde effecten van plannen en programma's. Die kansen worden nu volgens het lid nog te vaak onbenut gelaten. Voor het Masterplan Antwerpen bijvoorbeeld had een meer actieve kennisgevingsprocedure kunnen vermijden dat op het einde van de besluitvorming nog een nieuw alternatief tracé werd voorgesteld door een actiegroep.

Ook de heer Martens meent dat er, bij ontstentenis van een uitvoeringsbesluit, lessen moeten worden getrokken uit de plan-MER die tot op heden zijn opgesteld, vaak op vrijwillige basis. Er is geen reden om terughoudend te zijn wat het uitvoeren van een milieueffectrapportage op vrijwillige basis betreft. Daarbij moet de kennisgevingsprocedure meer actief gebeuren om tot een echte inspraak te komen.

In het ontwerp van decreet is dus afgestapt van een allesomvattende lijst van plannen en programma's die de rapportage moeten doorlopen. De minister heeft in de toelichting gezegd dat dit een meer flexibele benadering mogelijk maakt. Het is volgens de heer Martens inderdaad zo dat een dergelijke lijst voort-

durend in ontwikkeling zou zijn. Als alternatief werd een geval-per-gevalbenadering naar voor geschoven, maar het lid meent dat op termijn een mengvorm nuttig kan zijn. Daarbij zou in een omzendbrief een minimumlijst kunnen worden opgenomen van plannen en programma's waarvoor in ieder geval een plan-MER moet worden opgesteld. Voor de andere plannen en programma's kan dan geval per geval worden nagegaan in hoeverre er belangrijke milieueffecten kunnen zijn. Het lid pleit voor het opstellen van een dergelijke minimumlijst.

De heer Daems stelde reeds de vraag of dit ontwerp van decreet de Europese toets zou kunnen doorstaan. De heer Martens heeft dezelfde vraag over de regeling voor plannen en programma's die een kader vormen voor de toekenning van een vergunning voor een project dat project-MER-plichtig is. Heeft de Europese Commissie in haar met redenen omklede advies ook opmerkingen gemaakt over het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderwerpen aan milieueffectrapportage? Werd dit besluit als voldoende beschouwd? In bijlage II van het besluit werden een aantal drempels naar voor geschoven om te bepalen welke projecten MER-plichtig zijn (zoals oppervlakte van terreinen, capaciteit van de installatie). De criteria in de Europese richtlijn zijn breder dan die in het besluit. Zo moet volgens de richtlijn het cumulatieve effect van projecten worden nagegaan en moet er rekening worden gehouden met de kwetsbaarheid van het gebied waarin het project is gelegen. Volgens de heer Martens moet de administratie de boodschap krijgen dat ze de beoordeling ruim moet opvatten en dat ze ook de criteria van de richtlijn moet hanteren bij de beoordeling van welke projecten MER-plichtig zijn. Om nieuwe juridische procedures te vermijden moet de toetsing van de MER-plicht zo ruim mogelijk gebeuren.

De heer Martens is het verder eens met de opmerking dat de kwaliteit moet worden bewaakt bij het bewandelen van het integratiespoor. Alle essentiële kenmerken van een normale MER-procedure moeten bij een integratie in andere instrumenten aanwezig zijn. In de omzendbrief moeten misschien duidelijke kwaliteitsgaranties worden opgenomen om te verzekeren dat het integratiespoor tot een even gedegen ex ante beleidsevaluatie van milieueffecten leidt dan het klassieke MER-spoor.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* maakt de algemene bedenking dat Vlaanderen wordt gekenmerkt

door een grote planlast. Het is niet eenvoudig voor de bedrijven om aan alle verplichtingen te voldoen. Bij bedrijfsbezoeken krijgen de volksvertegenwoordigers steevast te horen dat de MER-verplichting te zwaar is. Het gaat om documenten van honderden bladzijden, vaak met informatie die al gekend is bij de overheid. Economisch gezien is een dergelijke MER ook vaak een strop. Er kan volgens het lid worden vastgesteld dat internationale bedrijven niet geneigd zijn te investeren in vestigingen in het Vlaamse Gewest omdat het planningsproces te lang duurt. Dit ontwerp van decreet wil voldoen aan de Europese regels maar zou tegelijkertijd ook een vereenvoudiging van de procedure inhouden. Voldoet het ontwerp van decreet in dat opzicht aan de verwachtingen van het bedrijfsleven?

Minister *Kris Peeters* antwoordt dat het ontwerp van decreet de Europese richtlijn correct, efficiënt en transparant in Vlaamse wetgeving wil omzetten, niet meer en ook niet minder. Het ontwerp van decreet is dus niet strenger dan de Europese richtlijn voorschrijft maar tracht die correct te interpreteren. De minister verwacht dan ook geen verdere problemen met de EU over de omzetting van de richtlijn.

II.2. Toepassingsgebied

De heer *Rudi Daems* sluit zich aan bij de eerdere opmerking van de heer Martens dat de memorie van toelichting defensief geschreven is. Wat het eerste luik van het toepassingsgebied betreft, zegt de memorie van toelichting heel duidelijk dat masterplannen, strategische plannen, maatregelenprogramma's enzovoort in beginsel niet onderworpen zijn aan de plan-MER-plicht (memorie van toelichting, bladzijde 6). Hetzelfde geldt voor afvalstoffenplannen, ruimtelijke structuurplannen en mobiliteitsplannen (blz. 17 en 18). De memorie van toelichting lijkt ervan uit te gaan dat deze geen kader vormen voor het toekennen van een vergunning voor een project. Dit illustreert dat de milieueffectbeoordeling inderdaad teveel wordt bekeken als een bedreiging in plaats van als een positieve uitdaging of een opportuniteit voor de toekomst. De heer Daems verwijst naar de toch relatief positieve ervaring met het strategische plan voor de zeehavens. Is de redenering in de memorie van toelichting wel correct en is ze compatibel met wat de Europese richtlijn voorschrijft? Het Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007 is bijvoorbeeld mede een kader voor de beoordeling van projecten: bij de vergunning van een stortplaats

moet volgens het lid de stortcapaciteit en de looptijd van de vergunning worden beoordeeld in het kader van dat plan.

Ook de heer *Bart Martens* meent dat de memorie van toelichting onduidelijk is over de toepassing op beleidsplannen, bijvoorbeeld de sectorale afvalstoffenplannen die in het kader van het afvalstoffen-decreet worden uitgewerkt. Deze plannen kunnen volgens het lid inderdaad het kader vormen voor de vergunning van een project, waarbij het niet alleen kan gaan over een stortplaats maar ook over verbrandings- en andere verwerkingsinstallaties. In het Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen wordt vermeld welke installaties er nog kunnen bijkomen en wie de initiatiefnemers kunnen zijn en dergelijke meer. Het is niet zo dat de afvalstoffenplannen, zoals in de memorie wordt gesuggereerd, een kader zouden vormen voor ruimtelijke uitvoeringsplannen en dat pas de ruimtelijke uitvoeringsplannen op hun beurt het kader vormen voor eventuele projecten. Er is volgens het lid een meer rechtstreekse band tussen de inhoud van de afvalstoffenplannen en het verlenen van een vergunning voor projecten. Volgens het afvalstoffendecreet zijn die sectorale uitvoeringsplannen bovendien bindend voor openbare besturen. De memorie is hierover onduidelijk maar de aangekondigde omzendbrief kan verduidelijken dat afvalstoffenplannen, die bindende bepalingen bevatten en die rechtstreekse gevolgen kunnen hebben voor de vergunning van afvalverwerkingsinstallaties en dergelijke, onder de plan-MER-plicht vallen.

Wat de bepalingen in artikel 4.2.3 betreffende de plicht tot opmaak van een plan-MER betreft, moet het volgens de heer Martens duidelijk zijn dat die plicht ook geldt voor plannen en programma's die het kader vormen voor een project opgesomd in bijlage II van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage. Dat een initiatiefnemer de intentie heeft om een ontheffing te vragen van de verplichting een project-MER op te stellen, ontslaat de initiatiefnemer van een plan of programma niet van de verplichting om een plan-MER op te stellen. Het is wellicht nuttig dat de minister dit nog eens bevestigt.

Minister *Kris Peeters* antwoordt dat masterplannen en strategische plannen niet onder de definitie van het ontwerp van plan-MER-decreet vallen omdat deze zonder juridische grondslag worden opgesteld. Rekening houdend met de afspraken in het regeer-

akkoord tot vermindering van administratieve lasten en het vermijden van goldplating, heeft de Vlaamse Regering beslist zich in dit ontwerp van decreet te beperken tot de plannen en programma's die gevisieerd zijn door de plan-MER-richtlijn. De decretale definitie van plannen en programma's beantwoordt volledig aan de in de plan-MER-richtlijn opgenomen definitie. Het staat de betrokken initiatiefnemer uiteraard vrij om vrijwillig over te gaan tot de opmaak van een plan-MER.

Wat betreft de afvalstoffenplannen, mobiliteitsplannen en ruimtelijke structuurplannen, deze vormen geen kader voor de toekenning van een vergunning. In de memorie van toelichting (bladzijden 16 tot 18) wordt verduidelijkt wat hieronder wordt verstaan: een kader waarin de uitvoering van projecten kan worden toegestaan middels het verkrijgen van een vergunning. In de eerste plaats moet worden nagegaan welke soorten vergunningen nodig kunnen zijn voor het realiseren van projecten. In de praktijk gaat het dan om een milieuvergunning, stedenbouwkundige en verkavelingsvergunning, ontginningsmachtiging of natuurvergunning. Nadien wordt vastgesteld welke plannen of programma's hiervoor als kader kunnen dienen. Het belangrijkste voorbeeld zijn ongetwijfeld de ruimtelijke uitvoeringsplannen of RUP's. Ruimtelijke structuurplannen en mobiliteitsplannen vormen geen kader voor een vergunning van een project. Een ruimtelijke uitvoeringsplan daarentegen vormt wel het kader voor de toekenning van een vergunning voor de realisatie van een project.

De minister kan ook de kritische opmerkingen over de afvalstoffenplannen niet bijtreden. De afvalstoffenplannen zijn geïntegreerd in de milieubeleidsplannen en maken daar integraal deel van uit. Deze milieubeleidsplannen kunnen inderdaad bindende bepalingen bevatten, maar deze zijn enkel bindend voor de overheid. Milieubeleidsplannen kunnen nader worden uitgevoerd door sectorale uitvoeringsplannen, die eveneens bindende bepalingen kunnen bevatten, maar deze zijn enkel bindend voor de overheid, niet voor particulieren of bedrijven (artikel 36, §6, van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen). Deze bepalingen kunnen dus niet de grondslag vormen om een vergunning al dan niet toe te staan aan particulieren of bedrijven. Deze sectorale uitvoeringsplannen vallen volgens de minister dus niet onder het toepassingsgebied daar zij niet het kader vormen voor de toekenning van een vergunning.

Tot slot bevestigt minister Peeters het standpunt van de heer Martens dat de gevisieerde projecten in het

ontwerp van plan-MER-decreet deze zijn die voorkomen in bijlage I en II van het besluit van 10 december 2004, ongeacht of er nadien een ontheffing wordt bekomen voor een concreet project binnen het kader van dit plan.

De heer *Rudi Daems* is het niet eens met het standpunt van de minister dat een beleidsplan zoals een afvalstoffenplan niet geldt als kader voor het verlenen van een vergunning aan een project. De verwijzing naar artikel 36, §6, van het afvalstoffendecreet vindt de heer Daems merkwaardig. Omdat een afvalstoffenplan de krijtlijnen vastlegt heeft het finaal ook consequenties voor exploitanten en is het logisch dat het ook een kader vormt voor de beoordeling van concrete projecten. Het lid kondigt een amendement aan om dit te verduidelijken in het ontwerp van decreet.

De *minister* herhaalt zijn verwijzing naar artikel 36, §6, van het afvalstoffendecreet dat stelt dat deze plannen enkel gelden voor de administratieve overheden van het Vlaamse Gewest, de provincies, de gemeenten en de publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen die belast zijn met taken van openbaar nut inzake milieubeleid.

De heer *Rudi Daems* blijft het afvalstoffenplan een pertinent voorbeeld vinden van een beleidsplan dat het kader vormt voor het verlenen van vergunningen. Er zijn echter ook de ruimtelijke structuurplannen of andere beleidsplannen waarvoor de redenering van de minister niet geldt.

De heer *Bart Martens* sluit zich aan bij deze opmerking. Het ontworpen artikel 4.2.1 bepaalt dat het hoofdstuk over milieueffectrapportage van plannen en programma's van toepassing is op ieder plan of programma dat het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project. Er staat niet als voorwaarde bij vermeld dat het bindende bepalingen moet bevatten voor particulieren of rechtspersonen. Dat het afvalstoffendecreet bindend is voor de administratieve overheden van het Vlaamse Gewest, de provincies en de gemeenten toont net aan dat het een kader vormt voor het al dan niet toekennen van een vergunning. Vergunningsaanvragen voor afvalverwerkingsinstallaties werden in het verleden geweigerd op basis van bepalingen in een sectoraal uitvoeringsplan. Het lid vraagt dit na te kijken en eventueel te verduidelijken in de omzendbrief. De minister stelt dat ook strategische plannen niet voldoen aan de definitie omdat ze zonder juridische grondslag wor-

den opgesteld. Strategische plannen kunnen echter ook een decretale basis hebben waardoor ze wel in aanmerking zouden komen. Het lid vraagt de minister dit na te gaan en in de omzendbrief te verduidelijken welke sectorale en strategische plannen onder het toepassingsgebied van dit decreet vallen.

Namens de *minister* wordt geantwoord dat de bepaling in artikel 36, §6, van het afvalstoffendecreet, die zegt dat deze plannen enkel bindend zijn voor administratieve overheden, impliceert dat ze geen grondslag kunnen zijn om milieuvergunningen te weigeren of te verlenen aan particulieren of rechtspersonen. De sectorale uitvoeringsplannen kunnen wel meegenomen worden in de beoordeling van een vergunning voor concrete projecten, maar vormen geen voldoende grondslag om rechten en plichten voor de aanvrager van een vergunning te omschrijven. De sectorale uitvoeringsplannen volstaan niet als basis om een vergunning toe te kennen of te weigeren.

De heer *Patrick Lachaert* merkt op dat in de ruimtelijke structuurplannen het richtinggevend gedeelte enkel bindend is voor de overheden. Bij het beoordelen van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning kunnen de richtinggevend bepalingen uiteraard worden meegenomen bij de overwegingen, maar ze volstaan op zich niet als kader voor het weigeren en toekennen van een vergunning. Het bindende gedeelte is van dwingend recht voor overheid, bedrijven en burgers.

De *minister* voegt eraan toe dat dit indien nodig in de omzendbrief nog verder kan worden verduidelijkt.

II.3. Timing

Het is volgens de heer *Rudi Daems* in het belang van de initiatiefnemer dat een plan-MER zo snel mogelijk wordt opgemaakt eens de beslissing tot opmaak van een plan of programma is genomen. Die beslissing moet volgens het lid ook in een zo vroeg mogelijk stadium vallen, bij voorkeur bij de voorbereiding voor de opmaak van het ontwerpplan. Anders komt de beoordeling te laat. Ook de Europese richtlijn schrijft dit volgens het lid voor. In het voorliggende ontwerp van decreet is die timing niet bepaald. Het is blijkbaar aan de initiatiefnemer om te bepalen wanneer de beslissing wordt genomen om een plan-MER op te maken of het integratiespoor te volgen. Is deze analyse correct?

Ook de heer *Bart Martens* meent dat de opmaak van een plan-MER in een zo vroeg mogelijk stadium van de besluitvorming moet gebeuren. Om dat te verdui-

delijken stelt het lid voor de tekst van het voorgestelde artikel 4.2.6, §1, 1°, van het DABM, over het onderzoek tot milieueffectrapportage, te wijzigen. De voorliggende tekst van het ontwerp stelt dat de initiatiefnemer de administratie een beschrijving en verduidelijking van het plan of programma bezorgt. Maar het moet duidelijk zijn dat het in dat stadium nog gaat over een ontwerp of voorontwerp, dus over een voorgenomen plan of programma en niet over het definitieve. In artikel 4.2.8, dat handelt over de kennisgeving en inhoudsafbakening van het plan-MER, is wel duidelijk bepaald dat het om een voorgenomen plan of programma of een ontwerpplan of -programma gaat. Een wijziging van artikel 4.2.6 kan aan de initiatiefnemers duidelijk maken dat men in een vroeg stadium aan het onderzoek tot milieueffectrapportage moet beginnen.

Minister *Kris Peeters* bevestigt dat de beslissing om een plan-MER op te stellen in een zo vroeg mogelijk stadium moet gebeuren. De meeste initiatiefnemers in het kader van de plan-MER zijn overheden. Zij hebben er inderdaad alle belang bij om van bij de start van de opmaakprocedure – dus in de ontwerpfasen – reeds te beslissen dat een plan-MER moet worden opgemaakt. Om dit te garanderen, zal het nieuwe artikel 4.2.6, §1, 1°, van het DABM betreffende het onderzoek tot milieueffectrapportage bij meerderheidsamendement worden gepreciseerd. Er zal worden verduidelijkt dat het dossier van de initiatiefnemer, op basis waarvan de bevoegde instantie moet beoordelen of een plan of programma plan-MER-plichtig is, een beschrijving en verduidelijking moet bevatten van het ‘voorgenomen plan’ of ‘voorgenomen programma’. Op het ogenblik dat de initiatiefnemer een dossier overmaakt aan de gewestelijke bevoegde instantie, die moet beslissen over de al dan niet noodzaak tot opmaak van een plan-MER, is het plan of programma immers nog niet vastgesteld maar bevindt het zich nog in de ontwerpfasen.

Bovendien zal ook in de omzendbrief worden verduidelijkt dat de beslissing om een plan-MER op te stellen best in zo vroeg mogelijk stadium valt.

De heer *Rudi Daems* stelt vast dat de minister de analyse van de commissieleden volgt. Het lid zal zelf een amendement indienen om ook in het voorgestelde artikel 4.2.3 te verduidelijken dat de initiatiefnemer in een zo vroeg mogelijke fase met de opmaak van een plan-MER moet starten.

De heer *Bart Martens* meent dat het nuttig is om in de omzendbrief te verduidelijken dat het in een zo vroeg mogelijk stadium moet gebeuren. In artikel 4.1 van de richtlijn staat overigens duidelijk dat de

milieueffectbeoordeling van het plan moet gebeuren tijdens de voorbereiding en voor de vaststelling van een plan of programma. Het amendement bij artikel 4.2.6 zal nog eens verduidelijken dat het onderzoek tot milieueffectrapportage door de administratie moet gebeuren op basis van een voorgenomen plan of programma.

II.4. Integratiespoor

De heer *Rudi Daems* heeft ernstige vragen bij de tekst van artikel 4.2.4 van het DABM zoals die wordt voorgesteld in artikel 4 van het ontwerp van decreet. De SERV en Minaraad hebben volgens het lid fundamentele bedenkingen bij dit artikel over het integratiespoor. De Raad van State maakt dan weer een juridisch-technische opmerking over de manier waarop het artikel is geformuleerd.

Volgens de heer Daems kan men zich afvragen of het artikel niet overbodig is, omdat de plan-MER-richtlijn al duidelijk is over het integratiespoor. Het integratiespoor blijft voor de fractie van de heer Daems niettemin het meest verkieslijke spoor, op voorwaarde dat de kwaliteitsbewaking wordt gegarandeerd. Dit is volgens het lid niet het geval en de kwaliteit van een aantal MER's opge maakt in het integratiespoor bevestigt dit. De milieueffectbeoordeling in het oppervlaktedelfstoffenplan voor leemontginning bijvoorbeeld is volgens het lid ondermaats. De minister moet kwaliteitsgaranties inbouwen.

Elk beleidsdomein moet het integratiespoor ernstig nemen en inpassen in haar eigen sectorale wetgeving. Blijkbaar is het heel lastig om de andere beleidsdomeinen daarvan te overtuigen. Door de manier waarop artikel 4.2.4 nu wordt geformuleerd, lijkt de verantwoordelijkheid in laatste instantie toch bij de minister bevoegd voor Leefmilieu te komen liggen. Wat gebeurt er indien bijvoorbeeld de ministers bevoegd voor Ruimtelijke Ordening of Visserij geen initiatief nemen om een MER op te maken voor een plan of programma?

De heer *Bart Martens* ziet dat er twee pistes worden gevolgd voor het integratiespoor. Ofwel wordt de MER-procedure effectief ingeschreven in de sectorale wetgeving en uitvoeringsbesluiten, ofwel wordt teruggegrepen naar de procedure die in het decreet algemene bepalingen milieubeleid wordt beschreven. Het lid vraagt of er geen derde spoor mogelijk is, waarbij in de uitvoeringsbesluiten van het DABM wordt ver-

ankerd hoe de MER-plicht in de sectorale wetgevingen kan kaderen. In de ruimtelijke ordening bestaat er daartoe bijvoorbeeld een stappenplan, maar dat is een informeel document. Het lid vraagt zich af of een dergelijk informeel stappenplan, vooraleer het in de sectorale wetgeving wordt opgenomen, geen juridisch statuut kan krijgen door het in de omzendbrief of een uitvoeringsbesluit bij het DABM op te nemen.

Minister *Kris Peeters* antwoordt dat de plan-MER-richtlijn geen directe werking heeft en moet worden omgezet in Vlaamse regelgeving. Het nieuw ontworpen artikel 4.2.4 is de omzetting van artikel 11 van de plan-MER-richtlijn.

De heer Daems verwees naar het advies van de SERV en Minaraad, waarin onder meer wordt gesteld dat het integratiespoor aan bepaalde kwaliteitsvereisten moet voldoen. De minister bevestigt dat het integratiespoor moet voldoen aan een aantal fundamentele vereisten van de richtlijn, namelijk de afbakening van het toepassingsgebied en de inhoudsafbakening, de raadpleging van het publiek en bepaalde door de Vlaamse Regering aan te duiden instanties en de raadpleging van andere lidstaten of gewesten, in geval van grensoverschrijdende gevallen. Met de resultaten van het plan-MER moet rekening worden gehouden en er is de informatieverplichting aan het publiek bij de bekendmaking van het plan of programma. Dit alles moet volgens de minister de kwaliteit garanderen. Bovendien kunnen in de omzendbrief nog bijkomende kwaliteitsvereisten worden gesteld.

In zijn advies stelde de Raad van State dat: "Indien dit de bedoeling is van het ontworpen artikel 4.2.4, §1, is het niet duidelijk waarom in die bepaling ook de woorden 'bij decreet' worden vermeld. Het lijkt weinig zinvol te zijn dat de decreetgever nu zou bepalen op welke wijze hij later in een andere aangelegenheid zal moeten optreden. De decreetgever is er immers toe gehouden de bepalingen van de voornoemde richtlijn 2001/42/EG na te leven. Evenmin is duidelijk wat de bedoeling is van het ontworpen artikel 4.2.4, §2, indien het ontworpen artikel 4.2.4, §1, zou bedoeld zijn als specifieke rechtsgrond voor de Vlaamse Regering om het integratiespoor uit te werken."

De minister verwijst naar zijn antwoord op deze opmerking van de Raad van State in de nota aan de Vlaamse Regering. Het artikel 4.2.4, §1, voorziet uitdrukkelijk in de mogelijkheid van het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering om binnen het kader van de minimumvereisten bepaald in de richtlijn,

het integratiespoor uit te werken binnen een bepaald beleidsdomein. Het integratiespoor betekent dat de plan-m.e.r.-procedure geïntegreerd wordt in een planprocedure die reeds uitgewerkt is in een reeds bestaande reglementering. Om hiertoe over te gaan zal in bepaalde gevallen een decretale wijziging zich opdringen. In andere gevallen zal een integratie bij besluit van de Vlaamse Regering volstaan. Beide mogelijkheden om het integratiespoor uit te werken, namelijk bij decreet of bij uitvoeringsbesluit, moeten dus in het ontwerp van decreet worden opgenomen.

Tijdens de onderhandelingen op regeringsniveau bleek dat betrokken beleidsdomeinen de plan-m.e.r.-procedure, conform het decretale integratiespoor, zelf wilden uitwerken in de eigen sectorale regelgeving.

Het artikel 4.2.4, §2, stelt dat indien een integratiespoor, zoals hiervoor geschetst, niet wordt uitgewerkt bij decreet of bij uitvoeringsbesluit, de procedure geldt zoals voorzien in het onderhavige ontwerp van decreet.

De verschillende ministers bevoegd voor andere beleidsdomeinen kunnen enkel aangemoedigd worden, maar kunnen niet worden verplicht om van dit integratiespoor gebruik te maken. Zij zullen hier wel toe aangezet worden, onder meer in de omzendbrief. Indien zij het integratiespoor niet gebruiken, wordt de m.e.r.-procedure zoals voorzien in het voorliggende ontwerp van decreet toegepast.

De heer *Rudi Daems* zegt een voorbereid amendement met een voorstel tot schrapping van het ontworpen artikel 4.2.1, §1 en §2, niet te zullen indienen. De verwijzing van de minister naar de noodzaak tot omzetting van de richtlijn in Vlaamse wetgeving is juridisch correct.

Het lid herhaalt zijn eerdere vraag naar de garanties die minister in het decreet of de omzendbrief zal inbouwen om de kwaliteit van het integratiespoor te bewaken. Artikel 11 van de richtlijn spreekt ook over gecoördineerde en gezamenlijke procedures. Waar wordt dit geïmplementeerd in het voorliggende ontwerp van decreet?

De minister antwoordt dat het decreet en de richtlijn al een aantal kwaliteitsvereisten bevatten. Indien nodig kan dit in de omzendbrief bijkomend worden verduidelijkt.

Artikel 11 is volgens de minister volledig omgezet in het nieuw ontworpen artikel 4.2.4 van het DABM.

II.5. Positieve lijst

De heer *Rudi Daems* verwijst opnieuw naar het advies van SERV en Minaraad. De adviesorganen betreuren dat enkel de geval-per-gevalbenadering wordt gekozen en dat geen decretale basis wordt gecreëerd om later, op basis van de ervaring die werd opgedaan met de plan-MER-procedures, te komen tot een positieve lijst van plannen en programma's die aan de verplichting onderworpen worden. Het lid heeft er begrip voor dat een dergelijke lijst moeilijk vanaf het begin kan worden opgesteld maar meent dat dit gaandeweg kan gebeuren. De toepassing van de criteria uit de bijlage kan, gezien de verschillende kenmerken van de plannen, gecombineerd met de verschillende aard van de mogelijke milieueffecten en van de soorten en gebieden in Vlaanderen, sterk verschillen. Waarom heeft de minister ervoor gekozen om de mogelijkheid tot het opstellen van een dergelijke lijst niet op te nemen in het ontwerp van decreet? De heer *Daems* kondigt een amendement aan om in een decretale basis voor een dergelijke positieve lijst te voorzien, bijvoorbeeld na evaluatie van de ervaringen gedurende twee jaar.

De heer *Bart Martens* herhaalt zijn suggestie om in de omzendbrief al een minimumlijst op te nemen van plannen en programma's waarvoor in ieder geval een plan-MER moet worden opgesteld. Op die manier kan worden vermeden dat de beslissing daartoe telkens opnieuw moet worden gemotiveerd. Dit kan tot hetzelfde resultaat leiden dan de door de heer *Daems* voorgestelde decretale basis voor een dergelijke minimumlijst.

Volgens de heer *Rudi Daems* kan een omzendbrief een tussenoplossing zijn voor de periode waarin nog ervaring moet worden opgedaan met deze procedure. De omzendbrief kan een onmiddellijk effect hebben, maar door nu ook al in een decretale basis te voorzien kan binnen twee jaar de positieve lijst in een uitvoeringsbesluit worden verankerd.

Minister *Kris Peeters* verwijst naar zijn eerdere toelichting. De richtlijn 2001/42 voorziet de mogelijkheid om de plan-MER-plicht van bepaalde plannen en programma's zowel geval per geval als met een lijst vast te stellen. In de Vlaamse Regering werd geopteerd voor de geval-per-gevalbenadering. Het voordeel daarvan is dat men veel flexibeler te werk kan gaan en enkel die plannen en programma's moet viseren die daadwerkelijk aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben. Een ander voordeel betreft het opvangen

van de veranderlijkheid: de wetgeving evolueert snel, zodat nieuwe plannen en programma's in de regelgeving opduiken. De opmaak van een lijst kan hiermee geen rekening houden, zodat een achterhaalde lijst aanleiding geeft tot rechtsonzekerheid. Het werken met een open systeem vangt deze veranderlijkheid en rechtsonzekerheid op.

In de memorie van toelichting wordt echter uitdrukkelijk in de mogelijkheid voorzien voor de bevoegde Vlaamse minister om door middel van een omzendbrief een indicatieve lijst op te stellen van plannen of programma's die in toepassing van het decreet aan de plan-MER onderworpen zijn (bladzijde 6). Op basis van de leerervaringen kan dus altijd nog een indicatieve lijst worden opgenomen in de omzendbrief. De noodzaak hiervan zal bekeken worden in het kader van de opmaak van de omzendbrief.

De heer *Rudi Daems* betreurt dat de minister niet bereid is de twee sporen te volgen. Het zou logisch zijn dat er een groeipad wordt voorzien waarbij op basis van de opgedane ervaringen een positieve lijst kan worden opgesteld. De flexibiliteit, die er nu van bij het begin is, kan er op lange termijn ook komen door een dergelijke lijst. Het lid kondigt een amendement aan om de Vlaamse Regering ertoe aan te zetten ten laatste twee jaar na de inwerkingtreding van het decreet een lijst op te stellen van plannen en programma's die plan-MER-plichtig zijn.

De heer *Bart Martens* meent dat al veel ervaring is opgedaan met de plan-MERs die op vrijwillige basis werden opgemaakt en dat op basis daarvan al een lijst kan worden opgesteld. Door het voortschrijdende inzicht kan die lijst gaandeweg worden aangevuld. Het lid dringt er verder op aan zo snel mogelijk de uitvoeringsbesluiten en de omzendbrief op te stellen om een vacuüm tussen de uitvoering en toepassing van het huidige en nieuwe decreet te voorkomen.

II.6. Vrijwillige MER

De mogelijkheid wordt gecreëerd voor initiatiefnemers om op vrijwillige basis een MER te maken. De heer *Rudi Daems* vraagt hoe en volgens welke procedure deze vrijwillige MER's zullen worden behandeld.

Minister *Kris Peeters* antwoordt dat voor de opmaak van vrijwillige plan-MER's de decretale m.e.r.-procedure niet noodzakelijk moet worden gevolgd. Dit kan enkel aangemoedigd worden. Hiertoe kan in de omzendbrief verduidelijkt worden dat ook bij vrijwil-

lige plan-MER's de voorgeschreven decretale m.e.r.-procedure de aangewezen procedure is.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

De amendementen zijn gepubliceerd in *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nrs. 1081/2 en 1081/3.

Artikelen 1 tot 3

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 4

Dit artikel vervangt in titel IV van het decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid het hoofdstuk II door een nieuwe tekst bestaande uit de artikelen 4.2.1 tot 4.2.11.

Amendement nr. 2 voorgesteld door de heer *Rudi Daems* strekt ertoe aan de voorgestelde tekst van artikel 4.2.1, eerste lid, de volgende zin toe te voegen: "Daaronder wordt in voorkomend geval ook een beleidsplan, een strategisch plan of een structuurplan verstaan."

De heer *Rudi Daems* licht toe dat ieder plan of programma dat het kader vormt voor toekenning van vergunning voor een project plan-MER-plichtig is. De decreetgever zou moeten verduidelijken dat hieronder ook een beleidsplan, een strategisch plan of een ruimtelijk structuurplan dient begrepen te worden. Deze vormen immers eveneens het kader voor een toekomstig project. En hoe vlugger een effecten- en alternatievenonderzoek gebeurt, hoe minder men voor voldongen feiten komt te staan en hoe groter het draagvlak op termijn voor een project is.

Amendement nr. 3 van de heer *Rudi Daems* strekt ertoe aan de voorgestelde tekst van artikel 4.2.3 een §6 toe te voegen, die luidt als volgt:

"§6. De initiatiefnemer start met de opmaak van een plan-MER in een zo vroeg mogelijke fase van de planopmaak, dus onmiddellijk na de beslissing tot opstart van het betrokken plan of project."

Het is volgens de heer *Rudi Daems* van belang dat planontwikkeling en effecten- en alternatievenonderzoek zo parallel mogelijk gebeuren en omdat anders

de conclusies van een MER nog niet bekend zijn op het ogenblik dat de besluitvorming reeds in een gevorderd stadium is en nog moeilijk omkeerbaar. Bovendien is de gelijktijdige ontwikkeling van milieueffectrapportage en ontwerpplan de beste garantie dat het plan eventueel bijgeschaafd wordt op basis van de milieueffectrapportage. Starten met de rapportage betekent enkel dat het proces vroeg dient opgestart te worden, niet dat het eigenlijke MER-document ook vroeg moet afgerond zijn. Dat gebeurt pas als duidelijkheid bestaat over de belangrijkste keuzes die in het plan moeten worden gemaakt.

Amendement nr. 4 voorgesteld door de heren Patrick Lachaert, Bart Martens en Erik Matthijs strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 4.2.6, in §1, 1°, en §3, de woorden “plan of programma” te vervangen door “voorgenomen plan of voorgenomen programma”.

De heer *Erik Matthijs* verwijst voor de toelichting naar de algemene bespreking. Het is aangewezen het woord “voorgenomen” toe te voegen aan plan of programma naar analogie met de terminologie van artikel 4.2.8. Op het ogenblik dat de initiatiefnemer een dossier overmaakt aan de gewestelijke bevoegde instantie die moet beslissen over de noodzaak tot het opmaken van een plan-MER of op het ogenblik dat moet worden beslist over de eventuele verlenging van de termijn, is het plan of programma nog niet vastgesteld maar bevindt het zich nog in de ontwerpfase.

De amendementen nrs. 2 en 3 van de heer Rudi Daems worden verworpen met 9 stemmen.

Amendement nr. 4 voorgesteld door de heren Patrick Lachaert, Bart Martens en Erik Matthijs wordt aangenomen met 9 stemmen.

Het gewijzigde artikel 4 wordt aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 5

Amendement nr. 1 van de heren Patrick Lachaert, Erik Matthijs en Bart Martens strekt ertoe 3° te schrappen in artikel 5 en te vervangen door het volgende lid:

“In artikel 4.6.4, §1, wordt het laatste lid opgeheven.”.

Het betreft een technische wijziging naar aanleiding van een eerder doorgevoerde correctie in de inleidende zin van het artikel op vraag van de Raad van State.

Dit amendement wordt aangenomen met 9 stemmen.

Het gewijzigde artikel 5 wordt aangenomen met 9 stemmen.

Artikelen 6 en 7

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 8

De commissie stemt in met enkele technische correcties. In de inleidende zin wordt het woord “vevangen” verbeterd in “vervangen”. In de voorgestelde tekst van artikel 36ter, §3, vierde lid, van het decreet natuurbewoud, wordt de verwijzing naar “hoofdstuk 2” en “hoofdstuk 3” vervangen door “hoofdstuk II” en “hoofdstuk III” en worden de woorden “de project-MER” vervangen door “het project-MER”.

Artikel 8 wordt aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 8bis (nieuw)

Amendement nr. 5 van de heer Rudi Daems strekt ertoe een nieuw artikel 8bis in te voegen, met de volgende tekst:

“De Vlaamse Regering stelt ten laatste twee jaar na inwerkingtreding van het decreet een lijst op van de plannen en programma’s die plan-MER-plichtig zijn.”.

De heer *Rudi Daems* vindt dat de Vlaamse Regering op basis van de geval-per-gevalbenadering en de opgedane ervaring ten laatste twee jaar na inwerkingtreding van het decreet binnen de werkingssfeer en het toepassingsgebied een lijst kan opstellen van de plan-MER-plichtige plannen en programma’s. Naarmate meer ervaring wordt opgedaan – bijvoorbeeld via evaluatiestudies – kunnen lessen worden getrokken die worden vastgelegd in een algemene positieve lijst of in een lijst per beleidsdomein.

Dit amendement wordt verworpen met 9 stemmen.

Artikel 9

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen.

IV. EINDSTEMMING

Het gewijzigde ontwerp van decreet wordt aangenomen met 9 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Bart MARTENS

Patrick LACHAERT

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Artikel 1**

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

§1. In artikel 4.1.1, §1, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieu-beleid, ingevoegd bij decreet van 18 december 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 4° wordt vervangen door wat volgt:

“4° plan of programma: plan of programma, met inbegrip van die welke door de Europese Unie worden medegefinancierd, alsook de wijzigingen ervan, dat:

a) door een instantie op regionaal, provinciaal of lokaal niveau wordt opgesteld en/of vastgesteld of dat door een instantie wordt opgesteld om middels een wetgevingsprocedure door het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering te worden vastgesteld; en

b) op grond van decretale of van bestuursrechtelijke bepalingen is voorgeschreven.”;

2° in punt 13° wordt punt b) wordt vervangen door wat volgt:

“b) voor wat de verplichtingen inzake de overige plannen en programma's betreft: de instantie die het initiatief neemt om een plan of programma op te stellen of te wijzigen.”;

3° er wordt een punt 19° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“19° Verdrag: het Verdrag inzake milieueffect-rapportage in grensoverschrijdend verband ondertekend in Espoo op 25 februari 1991.”.

Artikel 3

In artikel 4.1.6, §1, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002,

wordt het woord “4.2.5, §1” vervangen door het woord “4.2.8, §6”.

Artikel 4

In titel IV van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 18 december 2002, wordt hoofdstuk II, dat bestaat uit artikelen 4.2.1 tot en met 4.2.9, vervangen door wat volgt:

“HOOFDSTUK II

Milieueffectrapportage over plannen en programma's

AFDELING I

Werkingsfeer

ONDERAFDELING I

Toepassingsgebied

Artikel 4.2.1

Dit hoofdstuk is van toepassing op ieder plan of programma dat het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project.

Dit hoofdstuk is eveneens van toepassing op ieder plan of programma, waarvoor, gelet op het mogelijke effect op gebieden, een passende beoordeling vereist is uit hoofde van artikel 36ter, §3, eerste lid, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Artikel 4.2.2

Volgend plan of programma valt niet onder het toepassingsgebied van dit decreet:

1° plan of programma dat uitsluitend bestemd is voor nationale defensie;

2° financieel of begrotingsplan en -programma;

3° plan of programma dat wordt medegefinancierd in het kader van de huidige programmeringsperiode 2000-2006 betreffende EG-Verordening nr.

1260/1999 van de Raad van 21 juni 1999 houdende algemene bepalingen inzake de Structuurfondsen en de programmeringsperiode 2000-2006 en 2000-2007 van EG-Verordening nr. 1257/1999 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw (EOGFL).

ONDERAFDELING II

De plicht tot opmaak van een plan-MER

Artikel 4.2.3

§1. Het plan of programma, dat overeenkomstig artikel 4.2.1, onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt, wordt, alvorens het kan worden goedgekeurd, aan een milieueffectrapportage onderworpen in de gevallen bepaald in dit hoofdstuk.

§2. Voor een plan of programma, dat overeenkomstig artikel 4.2.1, eerste lid, onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt, en dat niet het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau, noch een kleine wijziging inhoudt, moet een plan-MER worden opgemaakt, wanneer:

- 1° het plan of programma betrekking heeft op landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme, ruimtelijke ordening of grondgebruik, en het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project opgesomd in bijlagen I en II van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage;
- 2° voor een ander plan of programma dan deze vermeld onder 1°, de initiatiefnemer aan de hand van de criteria die worden omschreven in bijlage I, die bij dit decreet is gevoegd, niet aantoont dat dit plan of programma geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen betreffende de beoordeling van de aanwezigheid van aanzienlijke milieueffecten.

§3. Voor een plan of programma, dat overeenkomstig artikel 4.2.1., eerste lid, onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt, en dat het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau of een kleine wij-

ziging inhoudt, moet geen plan-MER worden opgemaakt voor zover de initiatiefnemer aan de hand van de criteria die worden omschreven in bijlage I, die bij dit decreet is gevoegd, aantoont dat het plan of programma geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen betreffende de beoordeling van de aanwezigheid van aanzienlijke milieueffecten.

§4. Voor een plan of programma dat uitsluitend bestemd is voor noodsituaties moet geen plan-MER worden opgemaakt.

§5. De toepassing van §2 en §3 mag er echter niet toe leiden dat plannen en programma's met mogelijke aanzienlijke milieueffecten niet onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk vallen.

ONDERAFDELING III

Integratiespoor

Artikel 4.2.4

§1. Voor een plan of programma, dat overeenkomstig dit hoofdstuk aan de opmaak van een plan-MER is onderworpen, kan in een decreet of besluit van de Vlaamse Regering, dat desgevallend voor de opmaak van dat plan of programma van toepassing is, worden bepaald op welke wijze het plan-MER in de opmaakprocedure van dit plan of programma geïntegreerd wordt. Hierbij moet rekening worden gehouden met de volgende verplichtingen:

- 1° de plan-MER-plicht wordt vastgesteld en het plan-MER wordt opgemaakt overeenkomstig de vereisten betreffende het toepassingsgebied en de inhoudsafbakening van hoofdstuk II van titel IV van dit decreet;
- 2° het plan-MER wordt samen met het ontwerpplan of -programma met het oog op de raadpleging ervan beschikbaar gesteld van het publiek en de te raadplegen instanties;
- 3° ingeval het plan of programma aanzienlijke effecten kan hebben voor mens of milieu in andere lidstaten van de Europese Unie, en/of in verdragspartijen bij Verdrag, en/of in andere gewesten, of als bevoegde autoriteiten van deze lidstaten, verdragspartijen en/of gewesten daarom verzoeken,

wordt het plan-MER samen met het ontwerp-plan of ontwerp-programma voor raadpleging ter beschikking gesteld van de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten, verdragpartijen en/of gewesten;

4° bij de vaststelling van het ontwerp van plan of programma wordt met de resultaten van het plan-MER rekening gehouden;

5° bij de bekendmaking van het plan of programma wordt de volgende informatie ter beschikking gesteld van het publiek en de geraadpleegde instanties:

- a) het plan of programma zoals het is vastgesteld;
- b) een verklaring die samenvat:
 - 1) hoe de milieuoverwegingen in het plan of programma werden geïntegreerd;
 - 2) hoe rekening werd gehouden met het goedgekeurde plan-MER en de gegeven adviezen en het resultaat van de grensoverschrijdende raadpleging;
 - 3) de redenen waarom is gekozen voor het plan of programma zoals het is aangenomen, en dit in het licht van de andere redelijke alternatieven die zijn behandeld;
- c) de monitoringmaatregelen waartoe wordt besloten overeenkomstig artikel 4.6.3 van dit decreet.

§2. Indien bij decreet of besluit van de Vlaamse Regering geen wijze van integratie is bepaald, dan gelden voor een plan of programma, als vermeld in §1, de bepalingen zoals voorzien in dit hoofdstuk.

AFDELING II

Onderzoek tot milieueffectrapportage

Artikel 4.2.5

Bij het onderzoek tot milieueffectrapportage, vermeld in artikel 4.2.3, §2, 2°, en artikel 4.2.3, §3, raadpleegt de initiatiefnemer tijdig de instanties die door

de Vlaamse Regering worden aangeduid, en dit op de wijze bepaald door de Vlaamse Regering.

Deze instanties brengen hun advies uit op de wijze en binnen de termijn bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 4.2.6

§1. De initiatiefnemer bezorgt de administratie door betekening of tegen ontvangstbewijs een afschrift van de volgende documenten:

- 1° een beschrijving en verduidelijking van het voorgenomen plan of voorgenomen programma, in voorkomend geval met inbegrip van een afbakening van het gebied waarop het plan of programma betrekking heeft;
- 2° in voorkomend geval de gegevens, met de nodige vertaling, die de administratie nodig heeft voor het aanvangen van de grensoverschrijdende informatie-uitwisseling;
- 3° het verzoek van de initiatiefnemer tot raadpleging van de instanties, vermeld in artikel 4.2.5, eerste lid;
- 4° de uitgebrachte adviezen, vermeld in artikel 4.2.5, tweede lid;
- 5° de overeenkomstig artikel 4.2.3, §2, 2°, en artikel 4.2.3, §3, door de initiatiefnemer gedane analyse, met inbegrip van de redenen waarom geen plan-MER overeenkomstig dit hoofdstuk moet worden opgemaakt. Dit laatste kan ondermeer het geval zijn als:
 - a) een plan of programma een uitwerking, wijziging, herziening of voortzetting inhoudt van een plan of programma waarvoor reeds eerder een plan-MER werd goedgekeurd, en een nieuw plan-MER redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens betreffende aanzienlijke milieueffecten kan bevatten; of
 - b) in het kader van andere rapportages of beoordelingen reeds een systematische en wetenschappelijk verantwoorde analyse en evaluatie van de te verwachten gevolgen voor mens en milieu werden opgemaakt, die voldoen aan de essentiële kenmerken van een plan-MER zoals vermeld in artikel 4.1.4, §2.

§2. De administratie neemt binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van de documenten, vermeld in §1, een beslissing inzake de opmaak van een plan-MER.

§3. Als het voorgenomen plan of voorgenomen programma aanzienlijke effecten kan hebben voor mens of milieu in andere lidstaten van de Europese Unie, en/of in verdragspartijen bij het Verdrag, en/of in andere gewesten, of als de bevoegde autoriteiten van deze lidstaten, verdragspartijen en/of gewesten daarom verzoeken, dan wordt de termijn vermeld in §2 met zestig dagen verlengd.

De administratie bezorgt een afschrift van de documenten, vermeld in §1, aan de lidstaten, verdragspartijen, gewesten of autoriteiten, vermeld in het eerste lid. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaronder en de wijze waarop dit gebeurt.

§4. De administratie brengt de beslissing onverwijld door betekening of tegen ontvangstbewijs ter kennis van de initiatiefnemer en de geraadpleegde instanties, lidstaten, verdragspartijen, gewesten en/of autoriteiten.

Artikel 4.2.7

De documenten en beslissing, vermeld in artikel 4.2.6 worden door de administratie overeenkomstig hoofdstuk III van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur ter beschikking gesteld van het publiek.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen.

AFDELING III

Kennisgeving en inhoudsafbakening van het plan-MER

Artikel 4.2.8

§1. De initiatiefnemer stelt de administratie door betekening of tegen ontvangstbewijs in kennis van de reikwijdte, het detailleringsniveau en de aanpak van het plan-MER.

De kennisgeving bevat ten minste:

1° een beschrijving en verduidelijking van de intenties inzake het voorgenomen plan of programma

en een afbakening van het gebied waarop het plan of programma betrekking heeft;

2° in voorkomend geval een afschrift van het ontwerpplan of -programma en een verwijzing naar de besluitvormingsprocedure die ervoor van toepassing is;

3° in voorkomend geval de gegevens die de administratie nodig heeft voor het aanvangen van de grensoverschrijdende informatie-uitwisseling;

4° in voorkomend geval de relevante gegevens uit vorige rapportages en uit de goedgekeurde rapporten die daaruit zijn voortgekomen;

5° een voorstel van reikwijdte en detailleringsniveau van het plan-MER; het plan-MER moet ten minste de volgende gegevens bevatten:

a) een schets van de inhoud, een omschrijving van de voornaamste doelstellingen van het plan of van het programma en het verband met andere relevante plannen en programma's;

b) de relevante aspecten van de bestaande situatie van het milieu en de mogelijke ontwikkeling ervan als het plan of het programma niet wordt uitgevoerd;

c) de milieukennissen van de gebieden, waarvoor de gevolgen aanzienlijk kunnen zijn;

d) alle bestaande milieuproblemen die relevant zijn voor het plan of programma, met inbegrip van met name milieuproblemen in gebieden die vanuit milieuoogpunt van bijzonder belang zijn, zoals gebieden die overeenkomstig Richtlijnen 79/409/EEG en 92/43/EEG zijn aangewezen;

e) de relevante doelstellingen inzake milieubescherming en de wijze waarop rekening wordt gehouden met die doelstellingen en de milieuoverwegingen bij de voorbereiding van het plan of programma;

f) een beschrijving en onderbouwde beoordeling van de mogelijke aanzienlijke milieueffecten van het plan of programma en van de onderzochte redelijke alternatieven op of inzake, in voorkomend geval, de gezondheid en veiligheid van de mens, de ruimtelijke ordening, de biodiversiteit, de fauna en flora, de energie- en grondstoffenvoorraden, de bodem, het water, de atmosfeer, de klimatologische factoren, het

geluid, het licht, de stoffelijke goederen, het cultureel erfgoed met inbegrip van het architectonisch en archeologisch erfgoed, het landschap, de mobiliteit, en de samenhang tussen de genoemde factoren; deze beschrijving van de milieueffecten omvat de directe, en in voorkomend geval de indirecte, secundaire, cumulatieve en synergetische effecten, permanent en tijdelijk, positief en negatief, op korte, middellange en lange termijn van het plan of programma; de beoordeling van de aanzienlijke milieueffecten gebeurt onder meer in het licht van de overeenkomstig hoofdstuk II van titel II van dit decreet vastgestelde milieukwaliteitsnormen;

- g) de maatregelen om aanzienlijke negatieve milieueffecten op het milieu als gevolg van de uitvoering van het plan of programma te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen;
 - h) een schets met opgave van de redenen voor de selectie van de onderzochte alternatieven en een omschrijving van de wijze waarop de evaluatie is doorgevoerd, met inbegrip van de moeilijkheden ondervonden bij het inzamen van de vereiste gegevens, zoals technische tekortkomingen of gebrek aan kennis;
 - i) een omschrijving van de monitoringmaatregelen;
 - j) een niet-technische samenvatting van gegevens, vermeld in punt a) tot en met punt i);
 - k) de nuttige informatie over de milieueffecten van de plannen en programma's die op andere besluitvormingsniveaus of krachtens andere wetgevingen ingewonnen wordt, kan worden gebruikt om de gegevens, vermeld in punt a) tot en met i), te verstrekken;
- 6° een document waarin de inhoudelijke aanpak, met inbegrip van de methodologie, van het plan-MER wordt voorgesteld, waarbij wordt gesteund op de gegevens vermeld in punt 5° en het MER-richtlijnenboek;
- 7° een beknopte beschrijving van de alternatieven voor het ontwerpplan of -programma of voor onderdelen ervan, die de initiatiefnemer heeft overwogen en, bondig weergegeven, zijn bedenkingen over de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven;

8° de relevante gegevens over de voorgestelde erkende MER-coördinator en het voorgestelde team van MER-deskundigen, vermeld in artikel 4.2.9, en de taakverdeling tussen de deskundigen;

9° in voorkomend geval de gronden voor de vraag tot onttrekking aan bekendmaking en ter inzagelegging van de kennisgeving of aangeduide delen ervan.

De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden en modaliteiten bepalen waaraan de kennisgeving moet voldoen.

§2. De administratie neemt een beslissing over de volledigheid van de kennisgeving en betekent, uiterlijk binnen een termijn van twintig dagen na datum van ontvangst van de kennisgeving, deze beslissing aan de initiatiefnemer.

Indien de kennisgeving onvolledig is, kan de initiatiefnemer de kennisgeving aanvullen overeenkomstig de beslissing die de punten van onvolledigheid van de kennisgeving opsomt en deze terug aan de administratie overmaken op de wijze vermeld in artikel 4.2.8, §1.

§3. De administratie legt de volledig verklaarde kennisgeving onverwijld en op de volgende wijzen ter beschikking van het publiek:

1° overeenkomstig het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

2° bij de initiatiefnemer;

3° via de internetsite van de administratie.

De Vlaamse Regering kan nadere regels inzake de ter inzagelegging vaststellen.

§4. In voorkomend geval bezorgt de administratie, met het oog op advies, een afschrift van de volledig verklaarde kennisgeving aan:

1° de provincie en/of gemeente, waarvoor het plan of programma relevant is;

2° de instanties waarvan de administratie het advies nuttig acht.

De Vlaamse Regering duidt de instanties aan die vanwege de administratie, met het oog op advies, een

afschrift van de volledig verklaarde kennisgeving ontvangen.

§5. Bij de bekendmaking of bij het overmaken van het afschrift van de volledig verklaarde kennisgeving wordt duidelijk aangegeven dat het publiek en de instanties eventuele opmerkingen over het plan-MER binnen een termijn van dertig dagen vanaf de datum van de beslissing vermeld in §2, aan de administratie kunnen bezorgen, behoudens verlenging van deze termijn, zoals vermeld in het tweede lid.

Als het plan of programma aanzienlijke effecten kan hebben voor mens of milieu in andere lidstaten van de Europese Unie, en/of in verdragspartijen bij het Verdrag, en/of in andere gewesten, of als de bevoegde autoriteiten van deze lidstaten, verdragspartijen en/of gewesten daarom verzoeken, maakt de administratie door betekening of tegen ontvangstbewijs het afschrift van de volledig verklaarde kennisgeving over aan de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten, verdragspartijen en/of gewesten. Bij het overmaken van het afschrift wordt duidelijk aangegeven dat zij eventuele opmerkingen over het plan-MER binnen een termijn van zestig dagen vanaf de ontvangst van het afschrift aan de administratie kunnen bezorgen.

§6. Na beëindiging van de termijnen, vermeld in §5, beschikt de administratie over twintig dagen om een beslissing te nemen over:

- 1° de reikwijdte, het detailleringsniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER, met inbegrip van de methodologie, rekening houdend met de huidige stand van kennis en evaluatiemethoden, de inhoud en de precisiegraad van het plan of programma, de vordering van het besluitvormingsproces en het feit dat sommige aspecten misschien beter in andere fasen van dat proces worden geëvalueerd om herhaling van de evaluatie te voorkomen;
- 2° de bijzondere en aanvullende bijzondere richtlijnen voor het opstellen van het plan-MER, die de administratie naast de algemene richtlijnen vervat in de richtlijnenboeken, zoals bedoeld in artikel 4.6.2, kan opleggen;
- 3° de goedkeuring van de voorgestelde opstellers van het plan-MER, vermeld in artikel 4.2.9.

De Vlaamse Regering kan nadere regels aangaande de beslissing bepalen.

§7. De administratie deelt onverwijld haar beslissing mee aan de initiatiefnemer en de geraadpleegde administraties, instanties, autoriteiten van lidstaten, verdragspartijen en/of gewesten.

De beslissing wordt overeenkomstig hoofdstuk III van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur ter beschikking gesteld van het publiek.

AFDELING IV

Het opstellen van het plan-MER

Artikel 4.2.9

§1. Het plan-MER wordt opgesteld onder de verantwoordelijkheid en op kosten van de initiatiefnemer. De initiatiefnemer moet hiervoor een beroep doen op een erkende MER-coördinator. Hij stelt aan de MER-coördinator alle relevante informatie ter beschikking. Hij verleent alle medewerking opdat de MER-coördinator zijn taak naar behoren kan vervullen.

§2. De erkende MER-coördinator mag geen belang hebben bij het voorgenomen plan of programma of de alternatieven, noch betrokken worden bij de latere uitvoering van het plan of programma. Hij voert zijn opdracht volledig onafhankelijk uit en geeft in voorkomend geval leiding aan een team van medewerkers dat geheel of gedeeltelijk door de initiatiefnemer ter beschikking wordt gesteld.

De erkende MER-coördinator waakt erover dat de samenstelling van het team van medewerkers het mogelijk maakt om het plan-MER op te stellen in overeenstemming met het MER-richtlijnenboek en met inhoudsafbakening en bijzondere richtlijnen, vermeld in artikel 4.2.8, §6.

§3. Tijdens het opstellen van het plan-MER is de erkende MER-coördinator gehouden tot overleg met de administratie. De MER-coördinator moet in voorkomend geval de aanvullende bijzondere schriftelijke richtlijnen van de administratie, als aanvulling op de afgebakende inhoud en de bijzondere richtlijnen, vermeld in artikel 4.2.8, §6, in acht nemen.

De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden met betrekking tot de uitoefening van de taak van de erkende MER-coördinator bepalen.

AFDELING V

Het onderzoek en het gebruik van het plan-MER

Artikel 4.2.10

§1. De initiatiefnemer bezorgt het voltooide plan-MER door betekening of tegen ontvangstbewijs aan de administratie.

§2. De administratie toetst het plan-MER inhoudelijk aan de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6.

De administratie beslist uiterlijk binnen een termijn van vijftig dagen na ontvangst van het plan-MER over de goed- of afkeuring ervan. Zij maakt deze beslissing onverwijld door betekening of tegen ontvangstbewijs over aan de initiatiefnemer en de geraadpleegde administraties, instanties, autoriteiten van lidstaten, verdragspartijen en/of gewesten. In geval van afkeuring geeft zij aan waar het plan-MER tekortschiet.

§3. De beslissing vermeldt dat de initiatiefnemer tegen de beslissing een gemotiveerd verzoek tot heroverweging kan betekenen of afgeven tegen ontvangstbewijs binnen een termijn van twintig dagen vanaf de ontvangst van de beslissing.

Bij heroverweging beslist de administratie na advies van de adviescommissie, zoals vermeld in artikel 4.6.4.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende de procedure tot heroverweging.

Artikel 4.2.11

§1. De initiatiefnemer maakt, voor zover als nodig, het ontwerp van plan of programma samen met het plan-MER, de beslissing vermeld in artikel 4.2.8, §6, en de beslissing vermeld in artikel 4.2.10, §2, over aan het college van burgemeester en schepenen van elke gemeente waarvoor het ontwerp van plan of programma relevant is, en dit met oog op de raadpleging ervan dat minstens zestig dagen duurt. Indien reeds op basis van andere toepasselijke wetgeving een openbaar onderzoek moet worden georganiseerd, dan wordt de organisatie van deze raadpleging hierop afgestemd.

Het openbaar onderzoek vindt in elk geval plaats vóór dat het plan of programma wordt vastgesteld of aan de wetgevingsprocedure onderworpen.

Opmerkingen worden schriftelijk bij het college van burgemeester en schepenen ingediend vóór het einde van de termijn van het openbaar onderzoek. Ze worden gevoegd bij het proces-verbaal tot sluiting van het openbaar onderzoek, dat binnen veertien dagen na de sluiting ervan door het college van burgemeester en schepenen wordt opgesteld. Het college van burgemeester en schepenen stuurt de opmerkingen en het proces-verbaal tot sluiting van het openbaar onderzoek binnen dertig dagen na de sluiting naar de initiatiefnemer.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot het openbaar onderzoek.

§2. Op het ogenblik dat de initiatiefnemer de documenten, vermeld in §1, in openbaar onderzoek laat brengen, maakt zij deze documenten tevens voor advies over aan de SERV en/of MINA-Raad en aan de reeds geraadpleegde instanties.

Als het voorgenomen plan of programma aanzienlijke effecten kan hebben voor mens of milieu in andere lidstaten van de Europese Unie, en/of in verdragspartijen bij het Verdrag, en/of in andere gewesten, of als de bevoegde autoriteiten van deze lidstaten, verdragspartijen en/of gewesten daarom verzoeken, bezorgt de initiatiefnemer de documenten, vermeld in §1, voor advies aan de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten, verdragspartijen en/of gewesten.

De adviezen moeten binnen vijfenveertig dagen na de adviesaanvraag worden overgemaakt aan de initiatiefnemer. Ingeval er sprake is van grens- of gewestoverschrijdende milieueffecten, zoals vermeld in het tweede lid, wordt de termijn met zestig dagen verlengd.

De Vlaamse Regering kan nadere regelen vaststellen betreffende de wijze waarop de bevoegde autoriteiten en de burgers van de lidstaten, verdragspartijen en/of gewesten hun mening over het plan-MER en het ontwerp van plan of -programma kunnen meedelen, alsook betreffende de wijze waarop hierover overleg wordt gepleegd.

§3. Bij de voorbereiding, en vóór de vaststelling of onderwerping van het plan of programma aan de wetgevingsprocedure, wordt rekening gehouden met:

1° het overeenkomstig artikel 4.2.10 goedgekeurde plan-MER;

2° de opmerkingen, adviezen en het resultaat van de grensoverschrijdende raadpleging, vermeld in artikel 4.2.11, §1 en §2.

§4. Wanneer een plan of programma wordt vastgesteld, moet de initiatiefnemer de instanties, vermeld in artikel 4.2.11, §2, het publiek en elke uit hoofde van artikel 4.2.11, §2, tweede lid, geraadpleegde instantie, gewest of lidstaat van de Europese Unie in kennis stellen van de volgende documenten:

1° het plan of programma zoals het is vastgesteld;

2° een verklaring die samenvat:

- a) hoe de milieuoverwegingen in het plan of programma werden geïntegreerd;
- b) hoe rekening werd gehouden met het overeenkomstig artikel 4.2.10 goedgekeurde plan-MER en de overeenkomstig artikel 4.2.11, §1 en §2, gegeven adviezen en het resultaat van de grensoverschrijdende raadpleging;
- c) de redenen waarom is gekozen voor het plan of programma zoals het is aangenomen, en dit in het licht van de andere redelijke alternatieven die zijn behandeld;

3° de monitoringmaatregelen waartoe wordt besloten overeenkomstig artikel 4.6.3.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels betreffende deze informatie en de wijze van kennisgeving.

Artikel 5

In artikel 4.6.4, §1, 1°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in b) worden de woorden “het plan-MER” en “respectievelijk artikel 4.2.5, §1, en” geschrapt;

2° in c) worden de woorden “artikel 4.2.8, §2” vervangen door de woorden “artikel 4.2.10, §3”.

In artikel 4.6.4, §1, wordt het laatste lid opgeheven.

Artikel 6

Aan artikel 4.7.2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Deze bepaling is niet van toepassing op de opmaak van een plan-MER overeenkomstig titel IV, hoofdstuk II en de opmaak van een ruimtelijk veiligheidsrapport overeenkomstig titel IV, hoofdstuk IV.”.

Artikel 7

In bijlage I van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2002, worden de woorden “artikel 4.2.2, §1 en §2, en artikel 4.2.3, §2” vervangen door de woorden “artikel 4.2.3, §2, 2°, en artikel 4.2.3, §3”.

Artikel 8

In artikel 36ter, §3, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“Voor een plan of programma zoals gedefinieerd in artikel 4.1.1, §1, 4°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, alsook de wijziging ervan, waarvoor, gelet op het betekenisvolle effect op een speciale beschermingszone, een passende beoordeling is vereist, wordt overeenkomstig hoofdstuk II van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid een plan-MER opgemaakt.

Indien een vergunningsplichtige activiteit overeenkomstig artikel 4.3.2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid onderworpen is aan de verplichting tot opmaak van een project-MER, wordt overeenkomstig hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid een project-MER opgemaakt.

Bij de opmaak van het plan-MER of het project-MER zal de passende beoordeling worden geïntegreerd in respectievelijk het plan-MER of het project-MER, dat respectievelijk wordt opgesteld overeenkomstig hoofdstuk II of hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. De

Vlaamse Regering kan nadere regels van integratie en herkenbaarheid van de passende beoordeling in het milieueffectrapport bepalen.”.

Artikel 9

De Vlaamse Regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.
